

Î N C H E I E R E

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Fîrfa-Zekovic Tatiana, reprezentată de avocatul Turceac Ivan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Placinta Eduard împotriva Tatiane Fîrfa-Zekovic cu privire la încasarea datoriei și la cererea reconvențională a Tatiane Fîrfa-Zekovic împotriva lui Placinta Eduard cu privire la declararea nulității recipisei,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 23 august 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Fîrfa-Zekovic Tatiana, reprezentată de avocatul Turceac Ivan și menținute încheierile și hotărârea Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2015, prin care acțiunea inițială a fost admisă parțial, iar cererea reconvențională a fost scoasă de pe rol,

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2014, Placinta Eduard a depus cererea de chemare în judecată împotriva Tatiane Fîrfa-Zekovic și Fîrfa Ana cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 04 februarie 2012 a încheiat cu pârâta Fîrfa-Zekovic Tatiana contract de împrumut, potrivit căruia a transmis către pârâta suma de 16 000 euro pe o perioadă de până la 04 aprilie 2012.

Menționează că conform pct. 1 și pct. 2 a contractului, pârâta și-a asumat obligația de a restitui împrumutul la expirarea termenului, însă, în termenul stabilit aceasta nu și-a executat obligațiile.

Susține că la 17 iunie 2012, Fîrfa-Zekovic Tatiana abuzând de relațiile de rudenie și de încrederea reclamantului, a mai împrumutat de la el o sumă de 15 000 euro, întocmind în acest sens o recipisă în prezența martorilor.

În acest context, relevă că pârâta s-a obligat să-i restituie împrumutul până la 15 iulie 2012, iar adresările reclamantului către pârâtă cu privire la restituirea banilor în mod extrajudiciar nu s-au soldat cu succes.

Afirmă că în vederea recuperării sumei împrumutate, pârâta a asigurat reclamantul că îi va transmite în proprietate automobilul de model „BMW 745i”, cu număr de înmatriculare BL DR 395, ce se afla în proprietatea acesteia, însă ulterior la data de 23 octombrie 2012, pârâta a înstrăinat automobilul menționat mamei sale Fîrfa Ana.

Remarcă că în vederea asigurării recuperării sumei scadente a fost încheiat un contract de comodat cu Fîrfa Ana în calitate de comodant și Placinta Bogdan în calitate de comodat, conform căruia Fîrfa Ana a transmis cu titlu gratuit în folosința lui Placinta Bogdan automobilul de model „BMW 745i” cu număr de înmatriculare BL DR 395 pe un termen de trei ani, care ulterior a fost ridicat din posesia lui Placinta Bogdan de către comodant fără nici o explicație, astfel fiind încălcate clauzele contractului vizat.

Își întemeiază pretențiile în baza prevederilor art. 512 alin. (1), art. 867 alin. (1), art. 871 alin. (1) Cod civil.

Solicită încasarea de la Fîrfa-Zekovic Tatiana în beneficiul său a sumei împrumutului în mărime de 35 000 euro și a cheltuielilor de judecată.

La 24 noiembrie 2014, Fîrfa-Zekovic Tatiana a depus acțiunea reconvențională împotriva lui Placinta Eduard cu privire la declararea nulității recipisei.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că nu a împrumutat suma de 15 000 euro de la pârât și oarecare recipisă în acest sens nu a semnat.

În acest context susține că recipisa prezentată de pârâtul Placinta Eduard nu a fost semnată de dânsa personal și nu a dat consimțământul la semnarea acesteia, iar suma de 15 000 euro nu a împrumutat-o și careva sume bănești nu a primit.

Astfel, consideră că recipisa eliberată la data de 17 iunie 2012 în sumă de 15 000 euro urmează a fi declarată nulă.

Își întemeiază acțiunea reconvențională în baza dispozițiilor art. 195, art. 199, art. 206, art. 207, art. 211, art. 213, art. 220 Cod civil.

Solicită declararea nulității recipisei din 17 iunie 2012 și încasarea de la Placinta Eduard în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2015, procesul pornit la cererea de chemare în judecată înaintată de Placinta Eduard împotriva Tatiane Fîrfa-Zekovic și Fîrfa Ana cu privire la încasarea datoriei a fost încetat în latura cerințelor formulate împotriva Anei Fîrfa.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2015, a fost scoasă de pe rol cererea reconvențională depusă de Fîrfa-Zekovic Tatiana împotriva lui Placinta Eduard cu privire la declararea nulității recipisei.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat de la Fîrfa-Zekovic Tatiana în beneficiul lui Placinta Eduard datoria în suma de 23 500 euro sau echivalentul în moneda națională la momentul executării hotărârii și taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 14 988,30 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 23 august 2016, a fost respins apelul declarat de către Fîrfa-Zekovic Tatiana, reprezentată de avocatul Turceac Ivan și menținute încheierile și hotărârea Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2015.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat prevederile art. 24 alin. (1) Cod familiei, art. 513, art. 572, art. 602 alin. (2), art. 867 alin. (1), art. 871 alin. (1) Cod civil, care reglementează aspecte ce țin de urmărirea bunurilor soțului, condițiile generale de executare a obligațiilor, răspunderea pentru neexecutarea obligațiilor, contractul de împrumut, restituirea împrumutului, care indică că împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța de apel a reținut temeinicia concluziei primei instanțe de admitere parțială a acțiunii inițiale înaintată de Placinta Eduard și încasarea de la Fîrfa-Zekovic Tatiana a datoriei în sumă de 23 500 euro.

Totodată, cu referire la prevederile art. 267 lit. g) CPC, instanța de apel a reținut și corectitudinea soluției primei instanțe cu privire la scoaterea de pe rol a cererii reconvențională și de a înceta procesul înaintat împotriva Anei Fîrfa în temeiul art. 265 lit. f) CPC.

La 18 noiembrie 2016, Fîrfa-Zekovic Tatiana, reprezentată de avocatul Turceac Ivan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu trimiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o neîntemeiată și pasibilă de casare, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Susține că instanțele au dat o apreciere arbitrară probelor existente la materialele dosarului, iar erorile comise de către instanțele inferioare au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale.

Invocă că instanța a soluționat cauza în lipsa apărătorului, cu toate că, la materialele cauzei au fost prezentate dovezi incontestabile în privința imposibilității prezentării avocatului Turceac Ivan, din motivul internării acestuia în spital pentru efectuarea unei intervenții chirurgicale, despre care fapt prima instanță a fost informată prin cererea expedită în adresa instanței.

Remarcă, în acest sens, că instanța urma să asigure părților posibilitatea de a-și susține și argumenta cererea, de a invoca și acumula probe, or contradictorialitatea oferă posibilități optime pentru aflarea adevărului și reprezintă în același timp o garanție a realizării dreptului la apărare și a egalității părților în fața instanței de judecată.

Afirmă că decizia instanței de apel contravine prevederilor legale privitor la motivarea hotărârilor, ce constituie o încălcare a art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La data de 30 ianuarie 2017, Placinta Eduard, reprezentat de avocatul Guțu Tatiana a depus referință asupra recursului declarat de Fîrfa-Zekovic Tatiana, prin care a invocat caracterul neîntemeiat al recursului, solicitând respingerea acestuia și menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, se constată că copia deciziei instanței de apel din 23 august 2016, a fost expedită în adresa reprezentantului recurentei la data de 15 septembrie 2016, fapt ce se confirmă prin scrisoare de însoțire nr. 18084 (f. d. 243, vol. I) și recepționată de acesta la 20 septembrie 2016, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexată la materialele cauzei (f. d. 245, vol. I).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 noiembrie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Fîrfa-Zekovic Tatiana, reprezentată de avocatul Turceac Ivan este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Fîrfa-Zekovic Tatiana, reprezentată de avocatul Turceac Ivan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

În asemenea împrejurări, nu au relevanță criticele formulate în recurs precum că instanța a soluționat cauza în lipsa apărătorului cu toate că la materialele cauzei au fost prezentate dovezi incontestabile în privința imposibilității prezentării avocatului pe motiv că a fost internat în spital pentru efectuarea unei intervenții chirurgicale, despre care fapt prima instanță a fost informată prin cererea expediată în adresa instanței, or din Trimitere-extras din 26 octombrie 2015, anexat ca motiv de imposibilitate a prezentării avocatului în ședințele de judecată, nu este clar ce fel de regim de tratament (ambulator sau staționar) i-a fost ales lui Turceac Ivan și nu se indică perioada aflării acestuia la tratament, iar ca urmare Trimitere-extras anexat nu confirmă imposibilitatea prezentării apărătorului în instanța de judecată (f. d. 162-162-verso, vol. I).

În această ordine de idei sunt lipsite de sens și afirmațiile recurente precum că imposibilitatea prezentării apărătorului în instanța de judecată, inclusiv în ședința din 18 decembrie 2015, a fost determinată de motive întemeiate, deoarece , conținutul certificatului medical prezentat de către Turceac Ivan în confirmarea faptului internării sale la spital pentru efectuarea intervenției în perioada 04 noiembrie 2015-09 noiembrie 2015, nu denotă internarea în staționar a acestuia, fapt ce făcea imposibilă prezentarea acestuia în instanța de judecată.

Totodată, se reține și faptul că recurenta Fîrfa-Zekovic Tatiana și reprezentantul acesteia avocatul Turceac Ivan fiind citați legal despre desfășurarea ședințelor din 07 decembrie 2015, 15 decembrie 2015, 18 decembrie 2015, fapt ce se confirmă prin contra semnătură aplicată în recipisa (f. d. 136, vol. I), nu au informat despre motivul imposibilității prezenței sale în instanța de judecată, iar invocările recurente cu privire la anunțarea instanței despre imposibilitatea prezentării și solicitările de amânare a ședinței nu au găsit confirmare prin materialele dosarului.

Cu atât mai mult, în susținerea opiniei enunțate se invocă și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în hotărârea din 6 februarie 2007 pe cazul Avramenco versus Moldova nr. 29808/02 a statuat că reclamantul se trata ambulatoriu, putea să se prezinte în ședința de judecată și nu a prezentat celei de-a doua instanță un motiv întemeiat al lipsei sale.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Fîrfa-Zekovic Tatiana, reprezentată de avocatul Turceac Ivan asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Fîrfa-Zekovic Tatiana, reprezentată de avocatul Turceac Ivan ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Fîrfa-Zekovic Tatiana, reprezentată de avocatul Turceac Ivan se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva